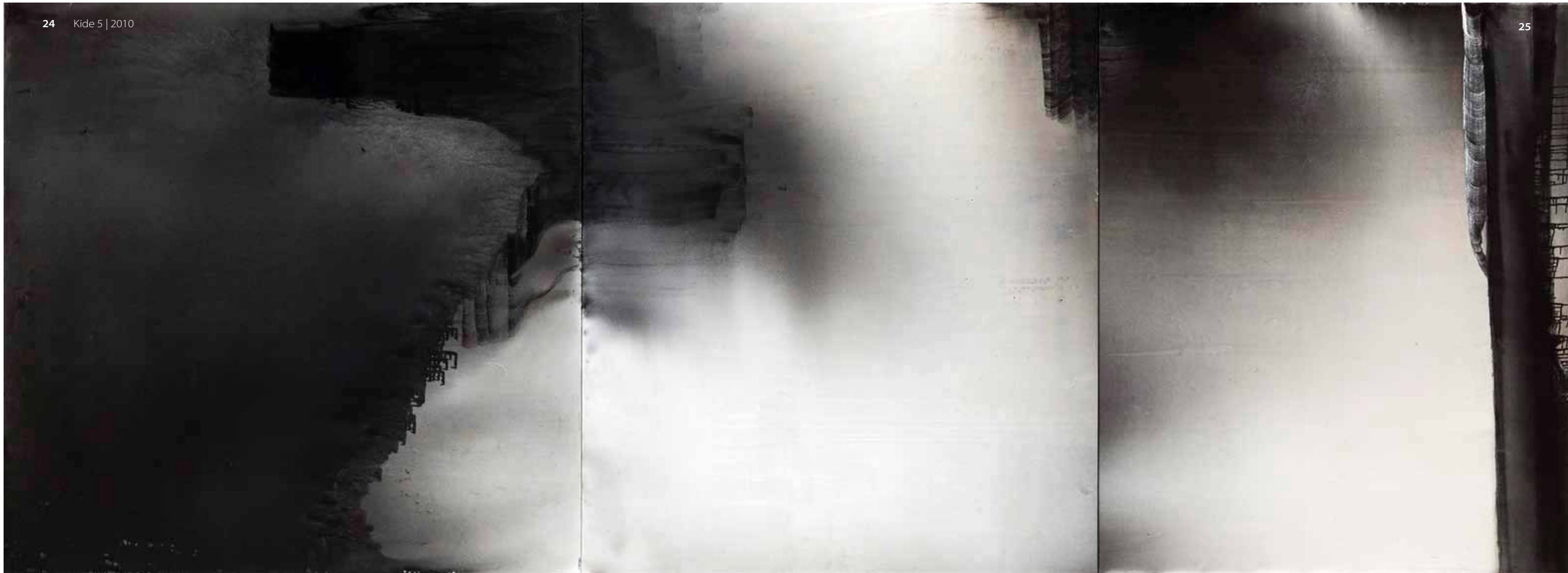

Anne Tompuri: Nimetön, osa Maisema-sarjaa, 2010.

Veteen heitetty

Marjo Laukkanen

Taidemaalari Anne Tompurille taiteilijan uran käännekohtia ovat hänen oman elämänsä käännekohdat ja kriisit. Maalauksissa valo on tunnetta ja tunteet valoa, usein vedestä heijastuvaa.

Lapin yliopistoon tulo ei ollut *Tompurille* itsestäänselvyys, ja hän mietti jopa vierailevan taiteilijan pestistä kieltäytymistä: ”Minne? Rovaniemelle? En kerkii!” Pohjoinen luonto ja irtioton mahdollisuus kuitenkin voittivat, ja Tompuri saapui Rovaniemelle syyskuun alussa. Työrytmin löytyminen vaati uudessa paikassa muutaman viikon sopeutumisen.

– Alkuvaiheessa vaikuttivat valo, paikka, kulttuurishokki ja uudet ihmiset, Tompuri kuvailee.

Taiteiden tiedekunnan kattoikkunallisen työhuoneen valo on erilaista kuin kotona Lappeenrannassa. Ja valo on Tompurille elintärkeää. Valo ja tunteet.

– Ainahan mie olen kuvannut tunteita. Maalaaminen on minulle keino puhua tunteista.

Uuteen paikkaan sopeutumisessa on auttanut musiikki, jota Tompuri kuuntelee töitä tehdessään, lähinnä barokkia, klassista ja oopperaa, joskus jazzia. Rovaniemellä soittimessa ovat pyörineet 1700-luvun barokkisäveltäjän *Georg Friedrich Händelin* oopperat.

– Musiikkia kuunnellessani en ajattele muuta kuin maalaamista, musiikkia ja sitä tunnetilaa.

Lainehtivat renkaat

Rovaniemellä valmistuneet työt ovat kaukaa katsottuna mustavalkoisia, lähempää erottuu häivähdys pronssia. Teokset ovat osa Maisema-sarjaa, jota Tompuri on työstänyt jo useita vuosia.

Tompuri aloittaa uuden sarjan ja teoksen työstämisen etsimällä muotoa, jolla saisi kuvattua tietyn tunteen. Hän kiertää näyttelyissä, katselee taidelehtiä ja -kirjoja, selaillee nettiä.

– Kuvia tehdään kuvista, taidetta taiteesta. Jokin sysää eteenpäin, inspiroi.

Tompuri vertaa maalaamista veteen heitettyyn kiveen, josta lähtee renkaita. Oma tulkinta rakentuu aiempien tulkintojen ympärille. Maisemien maalaamiseen innosti osaltaan juuri se, että aihe on maalaustaiteessa niin itsestään selvä ja paljon käytetty. Veteen on ehtinyt piirtyä lukuisia renkaita.

– On mielenkiintoista ja haasteellista yrittää saada siihen jotakin omaa, jotakin uutta.

Oman kielen löytyminen

Pelkistetty värimaailma on kuulunut Tompurin töihin alusta asti. Opiskeluaikana oma kieli oli hetken kadoksissa mutta löytyi elämänmuutoksen myötä uudestaan. Kuvataideakatemiaan jälkeen Tompuri tuli raskaaksi ja muutti Helsingistä Lappeenrantaan. Lapsen syntymää seurasi vuoden tauko, jolloin taiteilija lähinnä mietti, suunnittelei ja teki luonnoksia. Kun hän sitten pääsi työhuoneelle maalaamaan, 2,5 metriä korkeille kankaille hahmottui mustia mekkoja.

– Tein ne hirveän nopeasti, kun oli ollut paljon aikaa miettiä tekemistä.

Maalauksillaan Tompuri pääsi Nuorten näyttelyyn, sai dukaattipalkinnon ja apurahan. Hyväksyntä lisäsi itsevarmuutta. Kun Tompurilta kysyy taiteilijan uran käännekohtia, hän ei kuitenkaan kerro töistä, näyttelyistä tai palkinnoista.

– Lasten syntymät ja lukuisat rakastumiset, Tompuri vastaa ja purskahtaa raikuvaan nauruun, vakavoituu sitten.

– Suurimmat käännekohtat ovat olleet lasten syntymät, avioero, miesystävän kuolema ja poikien muuttaminen pois kotoa.

Tunteiden tulkille viimeisin mullistus eli kodin tyhjeneminen on osoittautunut yllättävän rankaksi elämänvai-

heeksi. Toisaalta hänellä ei ole ollut aiemmin mahdollisuutta eikä halua olla pitkään poissa kotoa. Nyt kotitalon ja työhuoneen voisi laittaa vuokralle ja lähteä ulkomaille pidemmäksi aikaa.

Yhä alussa

Vuosien kuluessa Tompuri on löytänyt itselleen sopivan tavan tehdä töitä. Hän maalaa idean saatuaan pensselillä lukuisia luonnoksia, levittää ne lattialle, katsoo, kääntelee, vääntelee. Joukosta hän poimii jonkun tai joitakin, jotka vastaavat parhaiten alkuperäistä ideaa. Sitten pitää miettiä, miten työn voi toteuttaa kankaalle ja isossa koossa.

Varsinaisen työn tekemisen Tompuri aloittaa yleensä lattialla ja lopettaa seinällä. Toteuttamiseen liittyviä ongelmia ja haasteita on paljon.

– Miten kostea kangas on, minkä paksuista väri on, missä vaiheessa kuivaan kuivaajalla ja mistä suunnasta, milloin nostan työn ylös...

Kokemus on kartuttanut ammattitaitoa ja opettanut paljon, mutta paljon on vielä opittavaa.

– 25 vuotta ja ihan alussa vielä, Tompuri naurahtaa. •

Anne Tompuri

- syntynyt 1958 Lappeenrannassa
- debytoi taiteilijana Kymen läänin nuorten näyttelyssä Imatralla vuonna 1985
- valmistunut Kuvataideakatemiasta taidemaalariksi 1987
- asuu ja työskentelee Lappeenrannassa